

SUINTERESUOTŲ INSTITUCIJŲ PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KIBERNETINIO SAUGUMO ĮSTATYMO NR. XII-1428 2, 11, 12, 13, 19, 23, 28, 30, 31, 38 STRAIPSNIŲ IR ANTRO PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO ĮVERTINIMAS (DERINIMO PAŽYMA)

Eil. Nr.	Institucija arba suinteresuotas asmuo	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai
1.	AB Lietuvos radijo ir televizijos centras (Telecentras) 2025-12-03 raštas Nr. 4A-161	<p>1. Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo (toliau – VIIVĮ) 45 straipsnis valstybės informacinių išteklių laikymo vietą nustato pagal objektą – išteklių rūšis (ypatingos svarbos, svarbūs, vidutinės svarbos ir mažos svarbos). Tuo tarpu šiuo metu galiojančio Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo (toliau – KSĮ) 38 straipsnyje išimtys yra nustatytos subjektams. Priėmus KSĮ projekte siūlomas nuostatas, valstybės informacinių išteklių laikymo reglamentavimas bus ir objektinis, ir subjektinis, kas jau savaime nėra nuoseklu. Siūlome išimtis nustatyti tik objektams – valstybės informacinių išteklių rūšims, taip, kaip nurodysime žemiau.</p> <p>2. KSĮ projekto 10 straipsnyje nepagrįstai išplėstas subjektų, kurie turi teisę laikyti visus savo valdomus valstybės informacinius išteklius savo valdomuose duomenų centruose, ratas. Be to tokie subjektai yra aprašyti labai plačiai ir neaiškiai. Iš siūlomų formuluočių nėra įmanoma neklystant identifikuoti, kuriems subjektams ši teisės norma yra taikoma, o kuriems ne.</p> <p>Dar daugiau, šie subjektai yra apibrėžti ne konkrečiai, o per jų valdomų valstybės informacinių išteklių tvarkymo tikslus, kurie paprastai nėra aiškiai reglamentuoti. Nėra objektyvių kriterijų, leidžiančių nustatyti, kokios institucijos savo valdomus valstybės informacinius išteklius tvarko korupcijos rizikos ir jos prevencijos vertinimo, analitinės antikorupcinės žvalgybos, korupcijai atsparios aplinkos kūrimo ir juolab teisėsaugos ir viešojo saugumo užtikrinimo tikslais. Neaišku, pavyzdžiui, ar teismai, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir kitos plačias funkcijas turinčios institucijos, yra laikomos specialius tikslus įgyvendinančios institucijomis KSĮ projekto prasme.</p> <p>Siūlome vengti nekonkretaus teisinio reguliavimo ir KSĮ projekte nenumatyti neaiškių sąvokų.</p> <p>3. Kadangi KSĮ projekto 10 straipsnyje, kaip minėjome, išimtys yra nustatytos institucijoms (subjektams), o ne jų valdomiems valstybės informaciniams ištekliams (objektams), priėmus siūlomas KSĮ pataisas specialius tikslus įgyvendinančios institucijos (kaip jos apibrėžtos KSĮ projekte) turėtų teisę laikyti visus savo valdomus valstybės informacinius ne saugiuose valstybiniuose duomenų centruose, nepriklausomai nuo to, ar tokie ištekliai yra ypatingos svarbos arba svarbūs ir nepriklausomai nuo to, ar tokie ištekliai skirti korupcijos rizikos ir jos prevencijos vertinimo, analitinės antikorupcinės žvalgybos, korupcijai atsparios aplinkos kūrimo ir juolab teisėsaugos ir viešojo saugumo užtikrinimo tikslams siekti. Tai lemia labai plačiai ir per subjektą, o ne per objektą suformuluota išimtis. Vadinasi, net ir tie ištekliai, kurie nėra skirti minėtiems specialiems tikslams siekti, tačiau yra tvarkomi specialius tikslus įgyvendinančios institucijos, galėtų būti laikomi tokių institucijų valdomuose, o ne valstybiniuose duomenų centruose. Neabejojame, jog nei KSĮ, nei KSĮ projektu nėra siekiama tokio tikslo, todėl siūlome išimtis nustatyti tik objektams – valstybės informacinių išteklių rūšims, o ne subjektams.</p> <p>4. VIIVĮ 7 straipsnis numato, kad valstybės informaciniai ištekliai yra skirstomi pagal duomenų svarbą, kuri nustatoma pagal galimą duomenų prieinamumą, vientisumą ir konfidencialumo pažeidimo poveikį valstybei, institucijoms ir gyventojams. Skiriami ypatingos svarbos, svarbūs, vidutinės svarbos ir mažos svarbos valstybės informaciniai ištekliai. Vadovaujantis</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įstatymo projektu nesiekama peržiūrėti duomenų laikymo valstybiniuose duomenų centruose (toliau – VDC) reguliavimo ir nustatytų išimčių, o suvienodinti KSĮ ir VIIVĮ nustatomą reguliavimą. Subjektai, kurie KSĮ projektu yra įtraukiami į KSĮ 38 straipsnį numatant duomenų nelaikymo VDC (Specialiųjų tyrimų tarnyba) išimtį, jau yra numatyti VIIVĮ 1 straipsnio 5 dalyje, t. y. šiems subjektams VIIVĮ jau yra numatyta duomenų nelaikymo VDC išimtis. Dėl šios išimties buvo apsispręsta 2023 m.</p>

	<p>VIIIVĮ 44 ir 45 straipsniais, ypatingos svarbos ir svarbūs valstybės informaciniai ištekliai laikomi būtent valstybiniuose duomenų centruose. Tokiu būdu siekiama, kad svarbiausi duomenys būtų laikomi saugiausiuose ir patikimiausiuose valstybės geriausiai kontroliuojamuose duomenų centruose. Teisinis reguliavimas, nustatantis valstybinių duomenų centrų steigimą bei veikimą, kaip tik ir užtikrina tokių tikslų pasiekimą.</p> <p>Sutinkame su KSĮ projekto tikslu, jog valstybės informaciniais ištekliais, tvarkomi korupcinių nusikaltimų ikiteisminių tyrimų, korupcijos rizikos ir jos prevencijos vertinimo, analitinės antikorupcinės žvalgybos, korupcijai atsparios aplinkos kūrimo, teisėsaugos ir viešojo saugumo užtikrinimo tikslais, turėtų būti laikomi saugiausiuose ir patikimiausiuose duomenų centruose. Visgi manome, kad šis tikslas nebus pasiektas, jei tokie ištekliai bus laikomi pačių institucijų valdomuose duomenų centruose, kuriems nekeliami patys aukščiausi saugumo reikalavimai, kokie taikomi valstybės duomenų centrums. Taigi, esame įsitikinę, kad, siekiant užtikrinti tokių išteklių saugumą, prieinamumą ir konfidencialumą, specialius tikslus įgyvendinančių institucijų ištekliai privalo būti laikomi būtent valstybiniuose duomenų centruose.</p> <p>5. VIIIVĮ 1 straipsnio 5 dalis jau numato, kad VIIIVĮ 44 ir 45 straipsnių nuostatos netaikomos valstybės informaciniais ištekliais, tvarkomiems korupcinių nusikaltimų ikiteisminių tyrimų, korupcijos rizikos ir jos prevencijos vertinimo, analitinės antikorupcinės žvalgybos, korupcijai atsparios aplinkos kūrimo, teisėsaugos ir viešojo saugumo užtikrinimo tikslais. Tai iš esmės atkartoja KSĮ projekto 10 straipsnio esmę. Jau dabar egzistuojantis teisinis reglamentavimas (VIIIVĮ 1 straipsnio 5 dalis kartu su KSĮ 38 straipsnio 1 dalimi) nustato, kad valstybės informaciniai ištekliai, tvarkomi korupcinių nusikaltimų ikiteisminių tyrimų, korupcijos rizikos ir jos prevencijos vertinimo, analitinės antikorupcinės žvalgybos, korupcijai atsparios aplinkos kūrimo, teisėsaugos ir viešojo saugumo užtikrinimo tikslais, neprivalo būti saugomi valstybiniuose duomenų centruose. Tačiau nuosekliau, nei tai numatyta KSĮ projekto 10 straipsnyje, egzistuojantis teisinis reguliavimas išimtis numato objektui (valstybės informaciniais ištekliais), o ne subjektui (institucijoms). Remiantis tuo, siūlome žemiau pateiktą KSĮ 38 straipsnio 1 dalies redakciją.</p> <p>6. Dabar galiojančio KSĮ 38 straipsnio 1 dalis išskiria žvalgybos institucijas, kurios nėra aptartos VIIIVĮ 1 straipsnio 5 dalyje. Tačiau žvalgybos institucijų teisė laikyti jų valdomus valstybės informacinius išteklis jau aptarta KSĮ 38 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje, kuris yra specialioji norma pirmo sakinio atžvilgiu. Tokiu būdu žvalgybos institucijų teisė yra tinkamai sureglamentuota žemiau teikiamoje KSĮ 38 straipsnio 1 dalies redakcijoje.</p> <p>Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą poziciją ir pasiūlymus, siūlome KSĮ 38 straipsnio 1 dalį pakeisti ir išdėstyti taip:</p> <p>„1. Institucijos, įrašytos į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą, išskyrus žvalgybos institucijas, savo valdomus valstybės informacinius išteklis laiko valstybiniuose duomenų centruose arba Lietuvos Respublikoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (ar) NATO valstybėse narėse esančiuose duomenų centruose, vadovaudamosi Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 1 straipsnio 5 dalies ir 45 straipsnio 1–4 ir 6 dalių nuostatomis. Į Saugiojo tinklo naudotojų sąrašą įrašytos žvalgybos institucijos savo valdomus valstybės informacinius išteklis laiko valstybiniuose duomenų centruose arba savo valdomuose duomenų centruose. Jeigu valstybės informaciniai ištekliai laikomi žvalgybos institucijos valdomuose duomenų centruose, šių, o valstybės informacinius išteklį sudarančių duomenų ir informacinių sistemų, kuriose šie duomenys tvarkomi, kopijos žvalgybos institucijos vadovo sprendimu gali būti laikomos valstybiniuose duomenų centruose arba Lietuvos Respublikoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (ar) NATO valstybėse narėse esančiuose duomenų centruose. Jeigu valstybės informaciniai ištekliai laikomi valstybiniuose duomenų centruose, šių išteklių sudarančių duomenų ir informacinių sistemų, kuriose šie duomenys tvarkomi, kopijos turi būti laikomos kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (ar) NATO valstybėse narėse esančiuose duomenų centruose.“</p>	<p>gruodžio 21 d. priimant Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 pakeitimo įstatymą Nr. XIV-2436. KSĮ projektu nesiekama peržiūrėti kitame įstatyme įtvirtintos išimties, o tik šią išimtį atspindėti ir KSĮ.</p>
--	---	---